

Lang gewacht

Het lijkt alweer lang geleden, maar het was even afwachten welk effect het koude voorjaar zou hebben. Gemiddeld waren de meeste vlinders zo'n twee tot drie weken later, maar de zomersoorten vliegen weer redelijk in de pas. Mijn indruk was wel dat de aantallen lager waren dan normaal, maar daar zijn natuurlijk altijd weer uitzonderingen op.

Tekst:
Albert Vliegthart
De Vlinderstichting

Zo telde collega Kars Veling bijna zeshonderd bruin zandoogjes op zijn route in de Regulieren, wat voor daar uitzonderlijk hoog was. En dat aan het begin van de vliegtijd. Maar het spectaculairst was natuurlijk de vondst van de rode vuurvlieder. Die haalde zelfs de kranten. Deze soort was als eerste in 1946 verdwenen uit Nederland en werd nu teruggevonden in Limburg. Of hier sprake is van permanente vestiging moet nog blijken. Ben Wijnands vond een dambordje op de Sint Pietersberg; wellicht weet deze soort nu eindelijk eens vaste voet aan de grond te krijgen. Het kaasjeskruidkoppje is een warmteminnende soort en heeft vermoedelijk een kleine terugslag. In het voorjaar werd het niet veel gevonden. Toch zijn er wel enkele exemplaren gezien, waardoor deze soort vermoedelijk op weg is om een officiële standvlinder te worden. Van het staartblauwtje ontbreekt nog ieder spoor. Ik zelf zag in Andalusië een behoorlijke trek van oranje luzernevlinder en groot koolwitje. Leuk om te zien dat de vlinders een paar weken later Nederland bereiken. Er zijn al veel oranje luzernevlinders waargenomen. Ook nemen de meldingen van distelvlinders, atalanta's en kolibrievlinders toe.

Massaal uitgesloten viervlekken en noordse witsnuitlibellen.

Rups van de grote parelmoervlinder, gevonden in de Eifel.

Albert Vliegthart

Witsnuitlibellen

In het voorjaar konden spectaculaire hoeveelheden van uitsluitende libellen worden waargenomen. Zelf zag ik tienduizenden noordse witsnuitlibellen bij elkaar in het Bargerveen, maar ook elders werden grote hoeveelheden witsnuiten, viervlekken en watersnuffels gezien. De sierlijke witsnuitlibel kende een goed jaar en heeft zich inmiddels goed gevestigd in de Weerribben. Dit in tegenstelling tot de oostelijke witsnuitlibel die waarschijnlijk niet meer in Nederland te zien is.

Nachtvlinders

Nachtvlinders worden steeds meer trendy en dan vooral de micro's. Het leuke is dat hierin ook nog van alles te ontdekken valt. Ico Hoogendoorn vond ruim dertig gemarmerde wortelboorders op zijn laken bij Vierhouten. Deze soort is vrij zeldzaam in Nederland, maar heeft in deze omgeving blijkbaar een stabiele populatie. Een lindedwergspanner werd door Paul Vossen, Sandra Lamberts en Mark de Mooij gevonden op de Sint Pietersberg. Dit was de eerste waarneming voor Limburg van deze soort, die in de rest van Nederland ook heel zeldzaam is. Zo blijkt de berg ook voor nachtvlinders een aantrekkelijk punt. De Vlinderstichting voert ook een onderzoek uit naar vlinders op groene daken. Heel leuk zijn de waarnemingen van onder andere de dromedaris, het sergant majoor-tje, het icarusblauwtje, de azuurwaterjuffer en het lantaarntje op het groene onderzoeksdak van het NIOO in Wageningen. Deze soorten weten toch nieuwe habitat te vinden op zo'n 15 meter hoogte.

Steeds belangrijker wordt ook de informatie over rupsen. Tijdens het jaarlijkse weekend van de medewerkers van De Vlinderstichting in de Eifel werden rupsen van keizersmantel en grote parelmoervlinder gevonden. In Nederland is een onderzoek gaande naar de rupsen van de kleine heivlinder, het veenhooibeestje en het spiegeldikkopje. Deze laatste soort gebruikt in sommige gebieden juist pijpenstrootje bij gebrek aan hennegras. Wellicht een zorgelijke ontwikkeling, maar of dat zo is, moet nog duidelijk worden.

Beren van Duijn